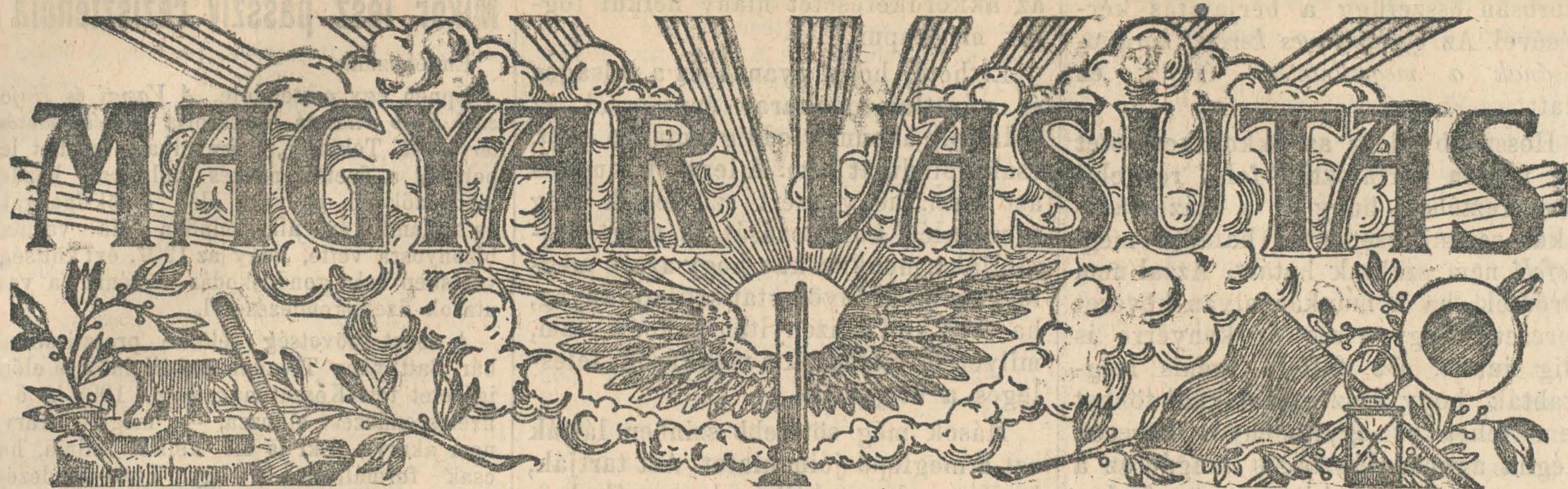

A VASUTI MUNKÁSOK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGÉNEK HIVATALOS LAPJA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VII., Dembinszky-utca 6. sz., I. em. 16,
ahová minden levél és küldemény címzendő.

Megjelenik
minden héten
pénteken.

Előfizetési árak:
Egy hóra — — — 40 (—80 kor.) | Félévre — — — 2.40 (4.80 kor.)
Negyedévre — — 1.20 (2.40 „) | Egyes szám — — — 10 (—20 „
A Szövetség tagjai díjtalanul kapják.

Felhívás valamennyi szervezett vasutashoz.

Munkástársak!

Ugy lehet, mozgalmas időknek nézünk elébe, amikor eddigi szervezkedésünk és szervezetünk eddigi formája nem lesz elégséges.

A szervezkedésnek olyan formáját kell megalakítanunk, amely minden eshetőségre nézve biztosítja az öntudatos vasutasok mozgási szabadságát és a lehetőségét annak, hogy igazságos ügyünkért minden akadály ellenére is eredményesen küzdhessünk.

E végből választásznak munkástestvéreink minden városban, községben vagy állomáson, ahol többen vannak, sürgősen egy lapbizottságot, amely a szervezett munkástestvérek számához arányítva, 3—5 tagból álljon.

Ahol helyi szervező bizottság működik, ott a lapbizottság választása felesleges. A lapbizottság működése egyelőre a Magyar Vasutas terjesztése és kezelése.

A lapbizottságok választása és működése teljesen bizalmas jellegű.

A közös nagy ügyünk érdekében szükséges, hogy testvéreink mindenütt haladéktalanul megválasszák a Magyar Vasutas lapbizottságokat és a választás eredményéről bennünket értesítsenek.

Testvéri üdvözléssel

az országos szervező bizottság.

Mi lesz a bérjavítással?

Nagy, eleven érdeklődéssel és tevékeny szolidaritással kísérik az államvasutak szervezett munkásai azt a változatos és rejtelmes utat, amelyet a *fizetésrendezés* tesz meg, mielőtt a nehéz vajadás után napvilágot látna.

De ezzel nincs kimerítve az államvasuti munkások minden gondja és érdeklődése. A fizetésrendezésnél közelebbről érinti a munkásokat az a kérdés, *mi lesz a bérjavítással?*

Mert akármilyen silányan és igazságtalanul fogják is nyélbeütni a fizetésrendezést, az kétségtelenül valamelyes — ha nem is kielégítő — javítását jelenti a kinevezettek helyzetének.

De a Máv. munkások, az összes államvasuti alkalmazottaknak a *fele*, még abban a szegényes fizetésrendezésben sem részesednek. Az a követelésük, hogy a munkások is véglegesíttessenek, *Kossuth* Ferenc kereskedelmi miniszter leiratában nem talált kegyelemre. Ridegen elutasította. Tehát évi fizetésről a munkásoknál nincs szó, hanem csak — mint eddig — berről és keresetről.

Valamennyi emlékiratukban a szervezett vasuti munkások *általános bérjavítást* követeltek, amely kiterjed minden szolgálati ágra és valamennyi szolgálati ág minden alkalmazottjára. A bérjavítás megindokolásához szó sem férhetett. A nagy drágaság, a silány kereset, a nehéz munka: — ez mind döntő érv volt a bérjavítás jogossága és szükségessége mellett.

A régi, ugynevezett darabont-kormány kereskedelmi minisztere, *Vörös László*, sok jóindulatot tanusított a vasuti munkások iránt, de költségvetés hiányában általános bérjavítást nem eszközölhetett. Az új irány, a nemzeti kormány kereskedelmi minisztere, a *nagynevű* *Kossuth* Ferenc nem bizonyult nagyszívűnek is. Több, mint egy esztendeje, hogy ő igazgatja az államvasutak sorsát, de az általános bérjavításra nem számíthatunk. A drágaság a régi vagy még inkább fokozódott, a munka súlya és tehersege sem csökkent, a kormánynak törvényes költségvetés és tömegtelen milliók állanak rendelkezésére, — az államvasutak munkásainak általános bérjavításáról azonban még hallani sem akar a kegyelmes ur.

Legutolsó ismeretes leiratában, amelyet szövetségünk emlékiratára küldött válasz gyanánt, a bérjavítás helyett statisztikával szolgált *Kossuth* Ferenc, egy csomó számmal, amelyek majdnem egytől-egyig hamisak és hamisítottak. Ahelyett, hogy a vasuti munkások helyzetén javított volna, beléjük akarta szuggerálni a miniszter ur, hogy a legjobb dolguk és a legnagyobb keresetük van az ország összes ipari munkásai között.

Kossuth Ferenc „*atyai gondosko-*

dása“ az *általános* bérjavítás határozott visszautasításával azonban még nem merült ki. A munkásgyűlölet és munkásellenesség terén még tovább ment. A munkás-politikájának a bunkója csak ezután következett.

Az államvasuti munkások eddigelé évenként kétszer, karácsonykor s május elseje előtt *részleges bérjavításban* szoktak részesülni. Évtizedek óta úgy volt, hogy például április végén vagy legkésőbb május hó elsején a műhelymunkások jelentékeny része bérjavítást kapott. Szerény volt ugyan rendszerint ez a bérjavítás, de teljes bizonyossággal számíthattak rá a munkások.

Az idén ez is megváltozott. Ahelyett, hogy általános, minden szolgálati ágra és valamennyi munkásra kiterjedő bérjavítást adtak volna, még a *részleges bérjavítás is megcsönkült vagy egészen elmaradt a legtöbb helyen.*

Nézzük példának okáért a budapesti műhelyeket. A keleti kocsiműhelyben az idén egyetlenegy munkás sem kapott javítást, az Istvántelkiben csak most terjesztették be a javaslatokat, hogy milyen eredménnyel fog járni az előterjesztés, azt eddig nem tudni. De sok biztatást nem igen lehet meríteni az északi főműhely példájából, ahol több mint 600 munkást terjesztettek fel javításra és ezek közül mintegy 40—50 kapott tényleg javítást, a többi nem.

És ami javítás történt, az sem mondható minden egyes esetben teljesen kifogástalannak. Amíg például nagy számban vannak munkások, akik *tíz* vagy még több esztendő óta egyetlen fillér javítást sem kaptak, addig vannak kedvencek, akik minden második esztendőben vagy minden esztendőben, sőt vannak olyan kedvencek is, akik egy esztendőben kétszer részesültek bérfelemelésben.

A protekció és az üldözés, a kegyenc-rendszer és a brutális könyörtelenség nagyobb orgiát ült az ideai szükös és szegényes bérjavításnál, mint bármely más esztendőben.

Ezzel kapcsolatban meg kell emlékeznünk egy másik kérdérről is, amely

szorosan összefügg a bérjavítás kérdésével. Az egyezményes kereset korlátozásának a megszüntetését értjük ez alatt.

Hosszabb ideig az akkordkeresetet oly módon korlátozták felső rendelet következtében, hogy az a száz százalékot semmi esetre se haladja meg. Lefelé nem szabtak határt. Azzal nem törődtek, ha a munkás olyan keveset keresett, hogy vízre és kenyérre is alig jutott. De felfelé igenis meg szabták, hogy száz százaléknál többet nem tehet az egyezményes kereset. Még ha agyondolgozta is magát az a csoport, vagy ha a kimenet sürgőssége folytán a művezetők és osztályfőnökök szinte korbáccsal kergették a munkát, azért száz százaléknál többet nem volt szabad kitennie az akkordnak.

Ezt az örületes, buta és igazságtalan korlátozást Kossuth Ferenc nemrégiben beszüntette egy rendeletével és kimondotta, hogy ezentul ki kell fizetni az egész akkordot, akárhány százalékra rug is.

Kossuth Ferenc a munkások javára intézkedik? Ez lehetetlen! — így gondolkozott a Máv. munkások nagy része és teljes bizalmatlansággal fogadta ezt a reformot, amely más körülmények között és ha más embertől ered, teljes elismerésünkkel találkozhat. Hogy azonban Kossuth Ferenctől jó a reform, mindenki azt érezte, hogy valami rejtett szándék, valami alátomos és a munkásokra káros terv lappang mögötte.

Még nagyobb lett a bizalmatlanság, amikor tapasztalták a munkások, hogy a művezetők és mérnökök, akik eddig az emberhez méltó kereset kerékkötői voltak, most valósággal tolakodóan biztatják a munkásokat, hogy hajrá! — csak dolgozzanak inaszakadtáig,

az akkordkeresetet hiány nélkül fogják megkapni.

Érthető, hogy gyanus ez a tulságos és váratlan jóakarát épp arról az oldalról, ahonnan eddig minden jött, csak jóindulat nem. A legtöbb munkás azt hiszi, hogy azért szüntették meg a százalék korlátozását és azért hajszolják a munkásokat, hogy aztán meglegyen az előnyös statisztikai anyag, ha be kell bizonyítani, hogy lám, milyen jól keresnek a munkások, felesleges a bérjavítás.

Mások még sötétebb színben látják ezt a meglepő jóindulatot. Azt tartják, hogy ezzel a taktikával az erők legvégsőbb megfeszítésére akarják a munkásokat sarkalni. Azután pedig — hivatkozással a magas akkordkeresetre — lefogják szállítani az egyezményes árakat és akkor a munkásoknak éppen úgy, minden ereje megfeszítésével kell majd dolgoznia a kevesebb keresetért, mint ahogy most a jobb keresetért dolgozik.

Nem tudjuk, melyik felfogásnak van igaza. Ugy lehet egyiknek sem, de az sincs kizárva, hogy mind a két feltevés a fején találja a szegyet.

Egy dolog kétségtelen: az, hogy általános, minden szolgálati ágra és minden munkásra kiterjedő, tisztességes bérjavítás nélkül nem lesz nyugalom a Máv. munkatelepein.

E nélkül megsűthetik az urak azt a hires „katonai fegyelmüket“.

Figyelem, munkástársak!

Május 1-től kezdve a

MAGYAR VASUTAS

szerkesztősége és kiadóhivatala VII., Dembinszky-utca 6., I. em. 15. sz. alatt van.

Ugyanez a címe a Vasuti munkások országos szervező bizottságának is.

alatt élményeiket elmondták egymásnak, betértek a negyed egy-két kimérésébe és pedig a „Megállóhelyhez“ címzett korcsmával kezdtek. „Guadeloupe városában“ folytatták és „A vidám vadász“ falai közt végezték be sétájukat.

— Teremtette, már tíz óra! Virginia vár rám! — szólt hirtelen Lapoire. — Tudod mit, öreg, gyere velem haza. Eszünk valami csekélységet és azután kikisérsz a temetőbe.

— Nem bánom. Különben is tartozom vele a szegény Zsófiának, aki nekünk oly kitűnő tündölevest főzött — szólt Toupet — és azután szükségben nem szabad elhagyni a barátot.

Igy szólva, karonfogta Lapoire-t és a két barát az utcára lépett.

Három órára járt az idő, amikor Lapoire és Toupet szerény villásreggeli után elhagyták a lakást és a temetőhöz vezető utra tértek. Előttük lépdelt Virginia, az elhunyt leánya, egy körülbelül tizenkét éves, elég csinos teremts, élénk tekintettel, de sovány arccal, amelynek vonásai szomorúak voltak. Gyermekes hanyagsággal vitte a nehéz koszorut, hébe-korba letette egy padra és várt, míg a két férfi utolérte.

Ezek igen hangosan beszélgettek, minden tíz lépés után percekig megálltak a gyalogjárón és széles mederben szociális kérdéseket vitattak meg.

— Látd öreg — fejezte be mindannyiszor Toupet, a bölcs, egy-egy hosszabb beszédét. — A gyárosok, azok gyárosok, ez helyes, de a munkások azok éppen munká-

Mikor lesz passzív rezisztencia?

Emlékezzünk.

Éppen egy esztendeje. A Vasuti és Hajózási Klub világgá bocsátotta *fizetésrendezési tervzetét*. Tekintve, hogy olyan testület lépett fel a fizetésrendezés dolgában kezdeményezőképp, melynek élén elnök-igazgató és államtitkár áll, minden élő vasutas bizonyosra vette, hogy az 1907. évi költségvetésben már gondoskodás történik a vasutasok fizetésrendezéséről.

A szent szövetség féltette presztizsét és bár Batthyány Tivadar szakállelnök jó előre ígéretet tett Kossuthnak, hogy 1908-ig ő a fizetésrendezést elhuzza, — mégis akarva nem akarva neki is elő kellett állnia, ha csak formálisan is egy fizetésrendezési tervzetrel, melyben természetesen rálicitált népszerűség-hajhászatból a Klubra. Az őrszem is pártját fogta a vasutasoknak kénytelen-kelletlen — bárcsak kifelé — de a színpalak mögé nem tekinthetvén, az 1907. évi fizetésrendezést már minden vasutas zsebében érezte. Mi természetesen tudtuk és hirdettük, hogy az 1907-iki költségvetésben semmi sem lesz.

Alig tértek a vasutasok az emiatti meglepetéstől magukhoz, kilopódzott a jól ápolt szakáll mögül az új terminus: „a tél folyamán!“

Mindenki nevetett — csak a vasutasok jelszavakkal és üres ígéretésekkel a gondolkodástól elszoktatott tömege remélt.

A tél vége felé közeledett. Hushagyó kedd bolondját járta a világ — csináltak hát a vasutasoknak is vig farsangutolját ankét alakjában.

Itt aztán a fizetésrendezéssel kapcsolatos jelszavak és terminusok valósággal tobzódtek.

Szterényi államtitkár arról beszélt, hogy a „szolgálati rendtartás és fizetésrendezés“ szerves egésze fog „*kéggittetni*“ a kormány előtanulmányozásának befejezése után.

Stettina kijelentette, hogy az előtanulmányok befejezése után a fizetésrendezés tárgyában sürgősen hívnak egybe ankétet.

A tavasz még csak közeledett, közeledett. A gesztenyefán egy-egy rügy sem akarta respektálni az őrszem ígéretét s szemtelenül megjelenni merészelt.

A rügygyel együtt kifakadt az új jelszó. A kormány siet, nem várhat, megreped a

sok. És kísézője mindannyiszor hangosan megerősítette, mondván:

— Ugy van és nem másképp!

Utközben az Entreprise des pompes funèbres mellett is elhaladtak és a fekete függönyök és nehéz ezüst zsinórok láttára Lapoire melankolikus hangulata, amely az emésztés hatása alatt eltűnt, újra visszatért. Arcán borsónagyságu könnyek kezdtek leperegni.

Egy körhinta, amelyet egy szabad téren állítottak fel, gondolatait másfelé terelte, de nemsokára újból sirni kezdett, amikor két halottszállító újból elment mellette. Toupet, aki barátját kissé szórakoztatni akarta, alkalmassá látta a pillanatot, hogy egy pohár borra meghívja.

Mialatt ittak, az özvegy könnyei egybegyűltek a pohár tartalmával és Virginia eközben egy vele egykoru fiúval szórakozott. Egy cica a koszu gyöngyeivel játszott, amelyet a leány az asztalhoz támasztott.

A vendéglős régi ismerős volt. Természetesen szerencsésének tartotta, hogy ismerőseit egy pohár borral megkinálhatja és Lapoire, aki semmit sem akart ajándékolni elfogadni, kétszeres mennyiséget rendelt a maga számlájára. Most Toupet azt ajánlotta, hogy a kocka döntse el, hogy ki fizesse a harmadik szállítmányt. Szóval, amikor az óra ötöt ütött, még kedélyesen a korcsmában ültek.

A temetőhöz vezető tulajdonképpeni ut elég hosszú, a korcsniák ott igen számosak

A „MAGYAR VASUTAS“ TÁRCÁJA.

Keresztény szocializmus.

— Franciából. —

— Egészségedre, öreg!

— A megboldogult szegény Zsófia jóvoltára a tulvilágon — tette hozzá méltóságos hangon Toupet, mialatt Lapoire barátjával koccintott.

Ez, körülbelül fél tucat különböző fajtájú pálinka elfogyasztása után szelid érzékenységre hangolva, ivott és közbe zokogott, mialatt kétségbeesett pillantásokat vetett egy tömör koszu felé, melyet bal karja mellé támasztott. Egyike volt ama koszuoknak, amelyeken nyoma sincs élő vagy csinált virágnak, hanem csalódásig hasonlítanak ama mentőövekhez, amelyeket hajón szoktak alkalmazni. Felirat volt rajta fehér üveggyöngyökből: „Felejthetetlen, drága feleségemnek — örökké fájdalmas megemlékezéssel“. Ez a patétikus felirat, amely a szájalomraméltó özvegyet ama napra emlékeztette, amelynek ma volt az évfordulója, megkésztette szomorúságát és szabályos időközökben egy-egy kristályos könyet csalt ki szeméből, melyek egyenletesen gyöngyökben lecsordultak.

Már régóta elhagyta a Daguerre-utcai lakását, hogy a boulevard Montparnasse-on a koszu megvegye és ez alkalommal, sajnos, a la Gaité-utcába tévedt, ott ugyanis Toupet-val találkozott, aki régi cimborája volt és az elhunytat abból az időből ismerte, amikor a család Montrouge-ban lakott. Mi-

szíve a vasutasok baja miatt, nem hív egybe ankétet, hanem 2 hét alatt elkészíti s azonnal beterjeszti a fizetésrendezést.

Édes hangokat ébresztett a fakadó természet. Mindenki megszólalt. Ő is. Az Ész! Az óvatos, a bölcs. Aki ígéreteiben fukar soha sem volt, de a bőkezűséget a hátsó ajtókkal ellensúlyozta.

Május 7. Ez volt a szentek szentjének terminusa.

A szentkoronás lap úgy várta e terminust, mint a zsidók a Messiást. Meg se jelent idejében. Május hetedikét várta, hogy az örömtüzeket elsőnek meggyújthassa.

A kilencedik hónap utolsó napját nem várja oly kétséges remény közt a várandós asszony, mint a szentkorona hű katonái. Volt olyan vasutas is, aki május 7-ikére két gyertyát ígért a vasutasok istenének, olyan is, aki e napra fekete kávé ígért kutyájának.

Eljött a hetedike is s jött a fizetésrendezés helyett — egy röpke hír a kormány hivatalos lapjában: — „a király még nem küldte vissza a fizetésrendezést!”

A kutyák fekete kávé nélkül maradtak. Még egy-egy oldalrugást is kaptak a vasutas gazdától valami ilyesféle megjegyzés keretében:

Jól megy. Az egyik miniszterjelölt az istent okolta a halasztással, amiért hossza nyújtotta a telet. A másik meg most a királyt okolja. Az ankétén meg Kiss Miklóst és Cservenka Miklóst okolták a huzás-halasztással. Előbb az izgatók iránti rokonvet akarták kiölni belőlük, most meg az isten tiszteletbe, meg a királyi palástba kapaszkodnak.

Mi a magunk részéről nem követjük a morfondírozó vasutas gondolatmenetét, hanem mélyebbre igyekszünk hatolni.

Mi lehet az oka ennek a halogatásnak, ennek a terminus-hazudozásnak?

Azt már tudjuk, hogy 1908-ig nem lesz fizetésrendezés. De miért nem lát napvilágot legalább a tervezet?

Pünkösdi meglepetésnek nem igen tartogatják, javítani se akarnak rajta utólag.

Hát akkor mit akarnak? Junius közepét várják.

De miért?

A javaslat rossz. Elégületlenséget fog szülni. Meg kell tehát várni a juniust, ami-

kor ugyszólván egyáltalán nincs teherforgalom, — akkor csináljanak passzív rezisztenciát a vasutasok. A mi jelenlegi nagyjaink tanulnak a történelemből. Tudják, hogy addig minden ugynevezett fizetésrendezés nyílt elégedetlenségben tört ki. A Baross-féle megcsinálta az első vasutasmozgalmat, a Hieronymi-féle az első vasutassztrájkot — a Kossuth-féle meg fogja csinálni az első — államvasuti passzív rezisztenciát! Ha megcsinálja, hát csinálja. De csinálja akkor, — mikor nem árt. Junius vagy juliában!

De nem oda Buda! A vasutas meg fogja mutatni a nagy Észnek, hogy ő nem ugrik, nem izgágáskodik. nem türelmetlenkedik, hogy ő sohasem volt olyan kötelességtudó, mint most juniában lesz.

Tudja, hogy ilyenkor nyáron üdülni kell a honatyáknak, a minisztereknek; utazniok kell, hogy a haza gondjait kipihenjék. Meg akarja rokonszenvüket nyerni teljes mértékben. Pontosan fog szállítani juniust-julius s a többi nyári hónapokban minisztert, marhát, ingyenjegyet és féljegyet egyaránt.

Ha ő aztán ezekben a rekkenő hónapokban egy kissé kimerül a tulbuzgóságban s októberben már csak a szabályokat tudja tartani, arról igazán csak az Ég tehet!

Még rossz néven sem lehet majd tőle venni ezt. Hisz októberben már mindenki megtér üdüléséből. Senki sem utazik. Ünnepe nincs. Legfeljebb a darabáru- és gabona-szállítás kezdődik nagyban. Az meg nem lesz nagy baj. Vannak nagyszerű vízi utaink. És különben is a csatornázás csak rövid idő kérdése!

SZEMLE.

A május első.

A vasuti munkásság megünnepelte május elsejét derekasan. Nemcsak Budapesten, ahol a szervezett ipari munkásság hatalmas akciói megmozgatják a még indifferens rétegeket is, ahol a szervezettség ereje magával sodorja a még kívül állókat is, hanem az ország minden részében, ahol szervezett vasutasok vannak. A fővárosi munkásság tüntető felvonulásában ott voltak a vasutasok. Nem az ár ragadta őket magával, nem, hanem az a testvéri kaposo-

lat, az összetartásnak az az érzete vonzotta oda őket, amely az egész világ munkásságát egyesíti.

És ezen ne is csodálkozzanak azok a jó urak, akik a munkásság minden öntudatos mozgalmában, melyet nem hazafias jel-szavakkal stréberkedő nemzeti iparlovagok vezetnek, hazafiatlanságot látnak, akik a magálában járó szervezettséget, az öntudatosságot mindjárt a hazaárulás bélyegével akarják meggyalázní.

A kenyérért, a jogért való nemzetközi harc nem hazafiatlanságot jelent. A külföldi munkátestvérekkel való szövetkezés nemzetközisége még nem hazaárulás, mert ha az volna, akkor a legnagyobb hazaáruló a tőke lenne, amely a maga osztályérdekét a legélesebb, a legerősebb nemzetközi összeköttetésekben látja biztosítottak.

A magyar vasuti munkásság a május elsejének, a munka világünnepének a megülésével csupán demonstrálni kívánta azt, hogy igenis, a gazdasági és politikai mozgalom terén csatlakozik ahoz a párthoz, amelynek keretében legsikeresebben sikra szállhat jogaiért, amelyet nem politikai stréberek vezetnek, amely az egész világ munkásságát zászlója alá gyűjtötte és amelynek eszméi hatalmas táborát hódítottak meg a legműveltebb nyugoti államokban, sőt a legázsiaibb keleten is. Táborát, olyan táborát, amelyben nincs nyelvi, faji, felekezeti különbség, amelyet a közös érdekek, — a közös harc, a közös védekezés érdekei — a testvéri szeretettel, az egymáshoz való ragaszkodásnak és megbecsülésnek erényeivel tesznek nagygyá és emelnek az osztályérdekek és kicsinyes nemzeti szempontok mocsarában evickelő polgári pártok fölé.

Örvendetes jelenségnek tartjuk, hogy a május elsejének a megünneplésében a vasuti munkásság évről-évre nagyobb számban vesz részt. Ez a jelenség fokmérője az öntudat gyarapodásának. A vasuti munkás-

és midőn hárman a temetőhöz értek, a kaput zárva találták.

— A szegény — Zsófia — mit fog ott fenn — rólunk gondolni — zokogott Lapoire.

— Ugyan ne légy mindjárt — oly — kétségbeesett — vélte Toupet bölcselkedve, — a jóakarát is számít valamit. Egyébiránt holnap is van nap.

Virginia azonban hűlve kifejezéssel mereven bámult a csukott ajtóra, sovány arca piros pofacsontjaival hirtelen eltorzult és ugyanabban a pillanatban atyja, aki örült, hogy izgatott indulatát máson töltheti ki, elordította magát:

— Hol hagyta a koszorút?

A gyermek nem tudta; a két férfi felváltva egy-egy korty itallal kínálták meg, innen származott arcának élénk piros-sága is.

Most közbevetette magát a békülésre mindig hajlandó Toupet.

— Ugyan hagyd békén a szegény gyermeket, — szólt — majd megtaláljuk a koszorút. — És aztán újra visszatért a megszakitott vitatkozásra. — A gyárosok, azok gyárosok, ez helyes: de a munkások, azok meg munkások! Figyeld, hogy hogyan gondolom én ezt. Egy ilyen gyáros vagyont szerez magának a szegény emberek veritékéből és nem nézi jó szemmel még azt sem, ha egy kortyot isznak, miután az egész héten át kinlódta. Én azonban azt mondom: én senkitől a világon nem hagyom magamat visszatartani, ha rám jön akisértés.

— Nagyon helyes. Így van — bizonyitgatta Lapoire.

És miután erre az örvendetes eredményre jutottak, azonnal hozzáfogtak, hogy a gyakorlati életben megvalósítsák és ezt oly lelkiismeretességgel hajtották végre, hogy alaposan elfelejtették a szegény Zsófiát tündölevésével együtt.

A koszorút megtalálták, amikor már pár kocsmát megtiszteltek látogatásukkal és véletlenül a „Polgártárs”-hoz cinzett butikba visszatértek. Egy ember állt, három ember közvetlen közelében, akik a leglármásabb módon hódoltak a kártyának és a kömény-magos abszintnak.

— Ehetnék valamit — vélte Toupet.

— Ki—tűnő! — kiáltotta Lapoire. — Egy jó omlettet és valamit hozzá — te, pincér!

Ettek és ittak és az utóbbit oly mennyiségben, hogy egy órával később a két barát holt részeg volt.

De a kis Virginia is kábult lett egy kissé a sok kóstolgatásból. Arca lángvörös volt és csillogó szeme atyját erre a bánatos megjegyzésre indították:

— Elő hasonmása a szegény Zsófiának! Hát ha még énekelni hallanád! Mintha maga a megboldogult volna. Énekelj valamit Virginia!

— Igen, énekelj — szólt Toupet, akiben bizonyos visszaemlékezések támadtak — például azt a dalt a buzáról, tudod már.

— Ha leszál az estsugár
A virágos rétre...

kezdte Virginia, anélkül, hogy sokáig kérette volna magát. Szép, tiszta hangja volt

és a két iszákos és az egyik kártyázó hamis basszussal kísérték.

Kinn az utcán tovább énekeltek, Virginia ment elől.

A negyedben, ahol voltak, éppen bucsu volt és az utakon hosszú sorban álltak a sátrak és a körhinták.

Toupet rögtön kijelentette, hogy Virginiát felülteti a körhintára. Megtörtént. Ő maga is mellé ült és megkísérelte Lapoire-t is rábeszélni. Ez azonban állhatatos maradt a koszoru miatt, amelyet kezében tartott és amelynek gyöngyfelirata: „Felejthetetlen, drága feleségemnek — örökké fájdalmas megemlékezéssel” az elektromos lámpák világában csillogott-villogott. — Hogy azonban ne rövidüljön meg, cimboráját mindannyiszor, mikor előtte elhaladt, megrántotta a nadrágjánál, amíg az annak térdéig elszakadt. Virginia ezt „megpukkasztó”-nak találta. Ezt a kifejezést az anyjától tanulta.

Ettől fogva nem korlátozták vidámságukat, énekük jócskán hamis lett. Az „Eldorado”-színház elé érve, megálltak és elhatározták, hogy meghallgatják az előadást. Ez, midőn a terembe léptek, javába folyt és Rigolo ur, a kórikus és a nép kedveltje, egy buta refrént dünnyögött. Utána a primadonna lépett fel, aki zajos tapsvihart aratott a következő dalával:

Mészáros volt az apám,
Mészárosné az anyám...

Ennél a látványnál Lapoire oda volt. Szíve ugrált és a terem összes lámpái ugráltak szeme előtt. Az ördögbe! Az ördögbe! —

ság megtalálta a helyes utat a szervezkedésben, a szolidaritásban. Megtalálta a helyes utat akkor, amikor a nemzetközi alapon szervezkedett munkásság zászlója alá seregestül csatlakozik, hogy harcot izenjen a kizsákmányoló tőkének, a szintén nemzetközileg szervezkedett kapitalizmusnak.

Örvendetes jelenség az is, hogy a vasut-igazgatóságok belátták, hogy a munkásság öntudatra ébredése elleni küzdelem meddő küzdelem volna. Elismerték, hogy igenis joga van a munkásnak megünnepelni a maga ünnepét. Nem is gördítettek akadályokat az ünneplés elé. Itt-ott akadtak olyan fekete-május urak, akik az április 30-iki fizetési napot áttolták május 1-re, hogy a munkások ünnepét ezzel zavarják meg. Sikerült is. Az ünneplő munkásságnak ott kellett hagyni az erdőt, a ligetet, a kirándulás helyét és be kellett fáradni a munkatelepre, az irodákba azokért a garasokért, amelyeket megszolgált, amelyekhez már április 30-án joga lett volna. Tudták, hogy a szegény embereknek kell a nap-szám, a hetibér, a havi járulék; tudták, hogy a szegénységet meg lehet boszantani, a nyomorúságot meg lehet táncoltatni.

Hitvány kicsinyeskedések ezek! A beérkező tudósításokból meggyőződünk, hogy a vasuti munkásság mindenütt megünnepelte május elsejét. Ez elég annak a megállapítására, hogy haladunk, szaporodunk és megyünk előre, de nem a hazafias stréberek útján. A magunkén és a magunk lábán...

A bűnbak.

Akármennyire is igyeksenek elodázni a fizetésrendezés benyújtását, egyszer csak mégis elérkezik az — ítélet napja.

Május hetedikére jelezte legutóbb a kormány benyújtani a vasutasok fizetésrendezését, hetedikén azután elhalasztotta tizenharmadikára.

Az egyszeri ripacs-direktor is vagy egy tucatszor tüzte ki a bucsu-előadást.

Először csak egyszerűen mint bucsu-előadást hirdette, azután meg már mint vissza-

ismételte és azután Toupethez hajolva, valamit sugott a fülébe.

Toupet csettintett nyelvvel. Finom — bólintott — finom! Ne dobd melléje! Egy... kettő...

De Virginia fülelt; keze átkarolta atyja karját és a szinpad felé dobott koszorú, ahelyett hogy, amint tervezték, a művész nő lába elé esett volna, eltévesztette célját és egy rendőrtisztviselő fejére esett.

Most leirhatatlan kavarodás támadt a teremben. Mindenfelől tapsoltak. Virginia hangozatosan sikoltozott, a dühöngő rendőrtisztviselőnek kabátjába kapaszkodva, aki Lapoire-t botütésekkel hajszolta maga előtt. Az előcsarnokban megkísérelték, hogy a tévedést kimagyarazzák. Virginia zokogása és Toupet kérései végre meglágyították a rendőr szívét és megelégedett azzal, hogy a bűnösöknek dorgáló beszédet tartsanak.

Mind a három sirt és kezét akart csókolni az atyai indulatu rendőrtisztviselőnek.

— Jól van, jól van — szólt ez, anélkül, hogy a büszkeség bizonyos érzésétől szabadulni tudott volna. Azután egyszerre a koszorura mutatott és kérdezte: Mit csinál most vele?

— Ha... ha önnek... tetszik, biztos ur... dadogott Lapoire.

— Tetszik... hm — tetszik... nekem nem kell, de van egy bátyám, akinek a ház-mesternéje meghalt...

— Ez aztán véletlen! — jegyezte meg Toupet. — Hiszen akkor... és nem tudván magát türtőztetni, harsogó nevetésbe tört ki.

vonhatatlan bucsu-előadást. Harmadszorra becsület szavára ígérte, hogy ez lesz az igazi bucsu-előadás. Utoljára öles betűs plakátok hirdették: „Bizony Isten az utolsó előadás“.

Pedig hát még ez sem volt az utolsó előadás. Jött utána még egy. A hőstenor jutalomjátéka közkívánatra.

Miután pedig a közkívánat a fizetésrendezés után a vasutasoknál is meg van, a rendezést meg egy tucatszor is elhalasztották, még csak a hőstenor-ról kellett gondoskodni.

És akadt ez is. Kidobolták, hogy a fizetésrendezési törvénytervezet elejétől végig Szterényi József államtitkár „műve“.

Beavatottak el sem tudták képzelni, hogy a primadonna, Kossuth Ferenc, így mir nix, dir dix, átengedte kartársának az aratandó tapsokat és éljeneket.

Csak hogy a félhivatalos közleményt tovább olvasva, rájön az ember a kulisszatitokra.

A törvénytervezet végig Szterényi József államtitkár műve és azok, kik tudomást szereztek tartalmáról, azon a nézeten vannak, hogyha a vasutasok várakozásait nem elégíti ki, de a mostani állapotokra nézve jelentékeny haladást jelent. A javaslatot a kormány még május első felében le akarja tárgyaltatni.

Ahá! Kezdi tehát a vasutasokat előkészíteni arra, hogyha a várakozásokat esetleg nem elégítené ki...

Hát akkor kedves publikum ne a primadonnát, hanem a hőstenort tessék kifütyülni.

A záptojást, rohadt almát tessék Szterényi fejéhez csapdosni.

Majd ha éljenzés lesz, akkor előbujik Kossuth is és aratni fogja a tapsokat.

Egyelőre azonban tanácsosabb a kulisszák mögött bevárni a premiért, amelyet véletlenül szerencsétlen dátumra, tizenharmadikára tüztek ki.

Ezt ugyan kár volt ide írni, mert a kormánynak most újabb ürügye lesz, hogy a benyújtást a szerencsétlen dátum miatt egy újabb héttel elhalassza.

Elvégre egy-két nap ide vagy oda!

Csak azt nem értjük, miért kellett félhivatalosan tudtára adni a világnak, hogy ezt a törvényjavaslatot nem Kossuth, hanem Szterényi csinálta. Hát volt már olyan törvényjavaslat, amit Kossuth csinált volna?

Rossz lehet ez a javaslat nagyon. Szterényi csak arra kellett, hogy bűnbak is legyen. Szegény Lázár! Szegény Szterényi!

A biztos egyáltalán nem érezte magát sértve Toupet kevésbé tiszteletteljes nevéte miatt.

— A ház-mesterné tudniillik az anyósa is — szólt — és így azt gondoltam, — hiszen ért engem — ha nem tudja másra használni.

— Kérem, rendőr ur, kérem! Azután, amit értünk tett... Vegye el egész nyugodtan, biztos ur!... Tiszta szívből jön! mondta Toupet és hozzátette: Ha megtisztel bennünket azzal, hogy egy pohár...

— Köszönöm, köszönöm! Nem lehet. Szolgálatban vagyok. Egyébként ajánlom, hogy minél előbb távozzanak! Semmi zavar! Mert másképp...

— Biztos ur, örök... kiirthatatlan...

— Jól van, jól van. Pakkoljon odább!

— Az már igaz, — kiállt Toupet, midőn az utcán voltak — disznó szerencsénk volt, hogy ilyen jó fickóra akadtunk!

Lapoire azonban szomorú arcot vágott. Lelkiismereti furdalást érzett. — A szegény Zsófia! Mit fog az ott fenn rólunk gondolni? — zokogta!

— Te apa, — kérdezte Virginia — a rendőr bácsi a koszorút a mamának viszi?... —

— Felejthetetlen, drága hitvesemnek — örökké fájdalmas megemlékezéssel! — olvasta eközben a rendőr.

— A koszorút bátyámnak adom — szólt magában. De a felírást elveszem. Talán használhatom valamikor.

A betegsegélyző pénztár közgyűlése.

A Máv. betegsegélyző pénztárának ezidei XIV. évi rendes közgyűlése vasárnaphoz két hétre, május hó 26-án, délelőtt tíz órakor lesz a k. pu. érkezési oldalán, az I. emeleten levő tanácsteremben. A közgyűlési kiküldöttek tartoznak a főnököktől a megbízólevelet magukkal hozni. A közgyűlés napirendje: 1. Az igazgatóság és a felügyelőbizottság jelentése. Az 1906. évi zárszámadás és mérleg előterjesztése. A felmentvény megadása. 2. Indítványok. 3. Az alapszabályok értelmében az igazgatóságba 2 rendes és 3 póttag, a felügyelőbizottságba 3 rendes és 2 póttag, a választott bíróságba 5 rendes és 3 póttag választása.

Felhívjuk a betegsegélyző pénztári fővárosi és vidéki kiküldötteket, hogy pontos lakcímeiket azonnal jelentsék be lapunk szerkesztőségénél.

Bérmozgalmak.

Ez az év a Máv.-ra nézve a sztrájkok jegyében áll. Szerke az országban mindenfelé akadnak bérmozgalmak, amelyek élénk világot vetnek a vasutasok lelki állapotára.

Legérdekesebb a dologban, hogy a sztrájkot nem „izgatók“ szitják. Az országos szervező bizottságnak a sztrájkokat be sem jelentik és nagyon sok esetben csupán akkor szerez erről tudomást, amidőn a munkások már sztrájkban állanak.

Ily módon megesik az az eléggé nem korholható eset, hogy a munkások elkeseredettségükben meggondolatlanul mondják ki a sztrájkot.

Erre a körülményre különösen felhívjuk a szervező bizottságok figyelmét, hogy a sztrájk csak mint végső fegyver bír jogsultsággal.

Kíváncs azután, hogy az országos szervező bizottságot azonnal értesítsék a fejleményekről.

E héten értesültünk csak arról, hogy a kiskunfélegyházi pályamunkások bérharca a munkások teljes győzelmével ért véget.

Éppen Félegyházán zaklatták a hatóságok a vasuti munkások országos szövetségének helyicsportját a legtöbbet. A csoportot még maig sem vették tudomásul. És ezzel szemben a kiskunfélegyházai pályamunkások bebizonyították, hogy ha kell, hát csoport és szövetség nélkül is ki tudják vinni jogaikat.

A félegyházi pályamunkások bérharcának közvetlen előidézője a pályafelvigyázó maga volt. Ennek a viselkedése kergette a munkásokat bérharcba. Az elért eredmény napi 10 filléres bérjavítás, azonkívül nem kell az ötórás vonattal munkába menniök, hanem csak a 1/27-kor indulóval.

A szentlőrinc—szlatina—nasici vonal pályamunkásai is elégedetlenek.

Kezdőfizetésük 1 kor. 20 fillér. A szigetvári osztálymérnökségnek ennek felemelését kérelmezték, azonban az osztálymérnökség az üzletvezetőségre való hivatkozással, a fizetésjavítást megtagadta.

Erre a munkások ultimátum formájában fordultak az üzletvezetőségre, amely szerint ha 8 napon belül nem teljesítené követeléseiket, akkor leteszik a szerszámot.

Egy emberélet = 10 krajcár.

Nem azért mondjuk el, mintha valami nagyon különös dolgot akarnánk elmondani vele, csak azért, mert igen jellemző egy a Máv.-ra, mint némely Máv.-istára. Aztán meg különösen a rendszerre.

A Mármárosszigeten megjelenő 48-as és függetlenségi ujság — az ördög bibelődjék a nevével! — a napokban a következőket írta. (Nem szó szerint idézzük, mert bizony nem igen érdemes az ilyesmit emlékezetünk márványtáblájára vésní.)

A nemzeti kormány hálája. Jézus, mi történt! Figyeljete ide, 48-as véreink! Tarratta bum! Csinadratta bumm-bumm-bumm! Most kezdődött meg a nemzeti kormány hálája. Első fellépte ezen a

téren Excellenc Kossuth Ferencnek, a kereskedelmi minisztérium 48-as ügyvezetőjének és a 67-es kormány egyik kitűnőségének. Halljad csak, t. publikum, hogyan történt!

Ugy történt, hogy ekkor és ekkor X. Y. (azért nem írjuk ki a nevét, mert igazán ez a szegény pasas nem oka semminek) államvasuti kalauz ekkor és akkor saját életének a kockáztatásával megmentette az ilyen számú gyorsvonat utasainak az életét. Ez annyi, mint háromszáz személy. A nemzeti kormány le akarván róni halálját az X. Y. Máv. kalauz iránt s ezért őt 30 forint (60 korona) ajándékkal és egy ezüst érdemkeresztrel tüntette ki.

X. Y. kalauz, midőn ezt hivatalosan tudomásul vette, így kiáltott fel:

— Hála a magyarok ősbudai istenének! Most már csakugyan meglátszik, hogy vége szakadt az átkos darabont-kormány hazaáruló korszakának. Felvirradt a nemzeti dicsőség hajnala. Most már biztos, hogy nemzeti kormány uralkodik. Ime, milyen ajándék! Éljen Kossuth Ferenc.

Nem szóról-szóra, de ugyanezt az értelmű hirt bocsjította közre a Mármaroszigeten megjelenő 48-as heti hirharsona. A kalauz nevét elfelejtettük. De nem is íránk ki. Nem akarjuk kompromittálni. Erősen hisszük, hogy a 30 forint áru nemzeti halát szeszies italok alakjában bevette, mikor a szigeti ujságban leközlött halakifakadásait megcselekedte. Mert kérem, háromszáz emberéletért 30 forint nagyon csekély nemzeti hála. Egy-egy emberéletet 10 krajcárra takcsált a nemzeti kormány. Hát a kalauznak az élete, amit kockáztatott? Az egy ezüst érdemkeresztet ér. (Értéke 4—5 frt osztrák-magyar értékben).

No, ez igazán disznóság. Hát érdemes ennyiért ekkorákat kiabálni a kalauz urnak? Bizonyosan a szentkoronás-szövetség tagja volt a szegény kalauz.

Vasutassors.

A budapest—orszói vonalon e hó 3-án reggel ismét nagy szerencsétlenség történt. Egy tehervonat nevezett napon Porta Orientalis közelében lezuhant a vasuti töltésről. A vonat ugyanis ismeretlen okból kisiklott s a jelzőkocsi kivételével valamennyi kocsi lezuhant a töltésről. A vonatkisérő személyzetből Kiss vasuti lakatos meghalt.

A Máv. gépgyárában szombaton szerencsétlenség történt. Egy embert tett örökké nyomorékká a gép. Az egyik köszörüő leszakította az ott dolgozó Sallai János munkás jobb kezét. Nem véletlenség volt a baleset okozója, hanem az, hogy a köszörüő nagyon rossz állapotban volt s Weiser István és Kocsis Imre munkafelügyelők már egy év óta sürgették annak kijavítását. Böhm János művezetőnél, de hasztalan. Most, hogy a bűnös takarékoskodás egy ember jövőjét tette tönkre, tetézni akarják a lelkiismeretlenséget azzal, hogy mindenre kész tanuk által — akik ott se voltak, mikor a baleset történt — bizonyítani akarják, hogy a szerencsétlenül járt munkás elővigyázatlan-sága okozta a bajt. Jellemző adata ez az államvasuti gazdálkodásnak, amelynek lelkiismeretlensége folytán hamar elérí a vasutas-páriát a sorsa: a halál, vagy a nyomorékság.

KÜLFÖLD.

Az osztrák déli vasutások mozgalma. Marburgban, Stájerországban a Déli Vasut osztrák alkalmazottai a napokban gyűlést tartottak, amelyen az elnök közölte a megjelentekkel, hogy a vezérigazgatóság a benyújtott memorandumot elutasította, a hivatalnoki kar által kért fizetésemelést nem teljesítheti, mert az állomások biztosító berendezései, mozdonyok építése és egyéb beruházások miatt pénz nincs. A kérvényben irt drágaságot nem találja olyan ijesztőnek, mint az festve van, mert igaz ugyan, hogy a hus drágább lett, de a lencse, bab, stb. még elég olcsó. Ezt a ki-

jelentést a harag orkászertű kitörése követte, úgy, hogy az elnök percekig nem jöhetett szóhoz. A csend helyreállta után határozati javaslatot fogadtak el, mely szerint újabb deputációt küldenek, mely kéri a fizetésrendezést, de nyomatékosan hangsúlyozza azt, hogy megtagadás esetén a következményekért vádolni senkit sem lehet. Elhatározatott továbbá az is, hogy a magyar vonalak alkalmazottait a közös cél kiküzdésére felhívják.

A határozat értelmében e hónap 3-án újra országos gyűlést tartottak az osztrák déli vasutások, amelyből küldöttségileg jelentek meg Eger vezérigazgatójánál. A vezérigazgató — látva osztrák kartársaink erős összetartását és elhatározottságát — már más hurokat pengetett. Sokat sopánkodott ugyan a társaság anyagi eszközeinek elégtelenségéről, de megígérte, hogy a legnagyobb jóindulattal fogja az alkalmazottak kívánságait elbírálni. Majd gondoskodnak róla osztrák vasutastestvéreink, hogy az a jóindulat tette is váljék.

Moraj a Déli vasut mentén.

Mult számunkban intő szavakkal fordultunk a Déli vasuti munkástársakhoz, amelyben okos mérsékletre és türelemre intettük őket.

Mai számunkban adatokkal óhajtjuk illusztrálni, hogy igen sok tekintetben jogos a munkásság panasza.

Távol áll tőlünk, hogy a szerződő felek bármelyikének a szavahihetőségét kétségbe vonjuk.

Mi a magunk részéről meg vagyunk győződve, hogy úgy a vasuti munkások országos szervező bizottsága, miként a Déli vasut igazgatósága eleget fognak tenni az elvállalt feladatok teljesítésében.

Eme teljesítendő feladatok nagyobb része a Déli vasut igazgatóságára haramlik és éppen ezért méltányosnak találjuk, hogy az igazgatóság részére időt hagyjanak a munkások, hogy az elvállalt intézkedéseket keresztül is vihesse.

Vizsont azonban a munkásság is megkivánhatja, hogy ama engedmények, amelyeket az igazgatóság megadott, valahára már testet is öltsenek és az annyira óhajtott béke a Déli vasut vonalán tényleg létesüljön is.

Ennek a békének alapfeltétele, hogy a munkásokat a főnökségek ne zaklassák. Számtalan helyről kaptunk olyan értesítést, hogy pályafelügyezők, főnökök stb. stb. lekicsinylik a munkások által kivitt eredményeket, oly módon beszélnek, mintha az igazgatóság rendeletileg utasította volna őket, hogy az elért engedményeket az igazgatóság meg nem adta volna.

Mi a magunk részéről belátjuk, hogy az intézkedések megtételére idő szükséges. Elvégre Róma sem épült egy nap alatt. De a munkások közvetlen főnökeinek viselkedése nagyban hasonlít a római kliensekéhez, akik a latifundiumtulajdonosok és rabszolgák között állva, örökösen izgatták a rabszolgákat, hogy azután a rabszolgalázadások elnyomásában hervadhatatlan érdemeket szerezve, megnyerjék a kenyéradó latifundista kegyét.

A Déli vasut mentén felzuduló elégtelenség javarészt a főnökségek magatartására vezethető vissza.

Elvégre nem látjuk be annak szükségét, hogy a főnökségek az igazgatóság által kiadott rendeleteknek megfelelően ne intézkedjenek.

Pozitív forrásból értesültünk, hogy a kötött egyezség értelmében az igazgatóság tényleg elrendelte a fizetések felemelését, csak hogy ennek keresztülvitelével a főnökségeket bizta meg.

Már most a főnökségek gondoskodnak arról, hogy ezen a téren lehetőleg sokat tévedjenek a munkásság hátrányára.

Igy például nagyon sok munkást megrövidítenek az által, hogy azt állítják róluk, hogy nem állandó munkások.

Ezt azt álláspontot azzal indokolják az illető főnökségek, hogy bárha az illető munkás már évek hosszú sora óta szolgálja a Déli vasutat megszakítás nélkül, azonban csupán kisegítő munkásnak lett felvéve.

Másrészt vannak munkások, akiknek viskói körül elterülő földeskeiket bizony héba-hóba meg is kell kapálni.

Ilyenkor természetesen abbahagyják egy pár napra a vasuti munkát és végzik különösen aratás idején a halasztást nem tűrő munkákat.

Ezt a pár napi távollétet azután megszakításnak tudják be, minél fogva az illetők nem részesülnek ama kedvezményekben, amelyeket az igazgatóság az „állandó” munkások részére adott meg.

Öreg hibának tudjuk be a szervező bizottság részéről, hogy ilyen „esetőségekre” eleve nem gondolt.

Azonban jogilag nézve a dolgot, a kötött egyezségek kijátszását látjuk ebben s azt hisszük, lesz az igazgatóságban annyi gáléria, hogy az illetékes főnökségek részére utasítást fog adni, hogy ilyen — az igazgatóság intencióitól valószínűleg távol álló — „számadási manőverektől” a béke érdekében lehetőleg tartózkodjanak.

Tényként leszegezhetjük azonban, hogy a Déli vasut akárhány állandó pályamunkása nem kapja meg a két korona bérminimumot, sőt mi több, olyan munkások, akik 24 évet töltöttek a vasutnál, mint például Traiber Ferenc Csáktornyan, 30 fillér fizetésemelés helyett csupán 20 fillér béremelésben részesültek.

Csáktornyan különben is sok a panasz ily értelemben.

Egy másfajta, de igen jogos panaszu van a soproni raktári munkásoknak, akik alkurendszerben dolgoznak.

Egy sereg díjnokot meg éjjeli őrt kénytelenek az alkumunkások eltartani. Az alkukeresetből fizetik ezeket is, de még a táv-írdászt is, holott ezek abszolút semmi szolgálatot nem végeznek az alkumunka körül.

Lepsényben, Lellén ugyancsak nem tartják be a kikötött feltételeket. Különösen a munkabér miatt nagy az elégtelenség.

Számos helyen arról panaszkodnak a munkások, hogy a munkaidőt megtoldják egy fél órával, anélkül, hogy ezt a félórát egyáltalán díjaznák.

Igen gyakori, hogy pályamunkásoknak jó darab utat kell megtenniük a pálya mentén. Ilyen esetben megkivánják a pályafelügyezők, hogy a munkások a munkaidő kezdetén már a munka helyszínén legyenek, holott tudtunkkal még a szerszámelrakásnak is a munkaidőben kellene megtörténni. Mindezek a körülmények nagyon illúzióriszá teszik a kötött békét.

És hogy tényleges béke nincs, bizonyosság erre a vonalak mentén minduntalan fel-feltűnedező bérharcok egész serege.

Nem hisszük, hogy ezen bérharcok ápolnák a munkások és az igazgatóság közötti jó viszonyt.

De vizsont érthető, hogy a munkásság jogos igényei kielégítése végett a sztrájkhoz fordul, mint egyedüli mentőeszközhöz.

Sőt mi több, mi a magunk részéről — ha nem is bérharcot —, de azt tanácsoljuk, hogy a munkásságnak állandóan el kell készülnie egy esetleges harcra.

Az összes nemzetek is állandóan állig felfegyverkezve őrzik a békét.

Éppen így kell tennie a vasuti munkásságnak is. A régi zsidók is félkézzel építették az elpusztított jeruzsálemi templomot és a másikkal a fegyvert forgatták.

Ugyanakkor, amikor a munkásság harcban áll, okvetlen szükséges, hogy építsen is. Elsősorban a szabadszervezetek kiépítésére kell súlyt fektetni.

A közelmúltban lezajlott déli vasuti passzív rezisztencia bizonyította csak be igazán, hogy mennyi kívánni való van még ezen a téren hátra.

Nem elegendő, hogy a szervező bizott-

ságok csak üléseznek. *Tetteknek is kell nyílniuk.*

Aldozatkészség eddig nem tartozott a vasutasok jellemvonása közé.

Pedig a külső munkásságról példát vehetnének a vasutasok is.

Horribilis összegeket áldoznak az ipari munkások bérharcaik eredményes kivására és az erre szükséges tőkét mindig maguk adják össze.

Es tényleg, sikeres háborukat pénz nélkül végig harcolni lehetetlenség. Ma, a harc után pedig konstatáljuk, hogy azok a legelégületlenebbek a déli vasutasok közül, akik *sem anyagilag, sem erkölcsileg nem támogatják* a mozgalmat.

Vessenek ezek számot a saját lelkiismeretükkel, bírálják meg elfogulatlanul viselkedésüket, akkor rá fognak jönni, hogy azt a parányisikert, amit elérni a déli vasutasok képesek voltak, nem saját maguknak, hanem az értük küzdő testvéreiknek köszönhetik.

Es ha akadna a déli vasutasok között olyan, aki belátja azt, hogy *még jobb munkafeltételeket kell elérnünk*, az egy percet sem fog habozni, hogy eszméinknek, zászlónknak híveket szerezzen.

Az idő gyorsan eljár és fontos, hogy az új harcok kezdete készületlenül ne találjon.

Ha sikeres és valóban kielégítő eredményeket akarunk felmutatni, akkor tessék szervezkedni, ne tűrjünk magunk között szervezetlen munkást, aki csak kerékkötője mozgalmunknak.

Es ha eljön az idő, amikor a vasutasok mind szervezve lesznek, akkor — hogy klasszikus idézetet variáljunk, — *a vasuti munkásságot még a pokol kapui sem fogják megdönteni.*

SZÖVETSÉGI ÜGYEK.

A Vasuti Munkások Országos Szövetségének hivatalos közleményei.

A szövetség központjának telefonszáma 76-01.

A helyicsoportok közleményei.

Figyelmeztetés. Figyelmeztetjük azon összes tagjainkat, akik tagsági járulékaikkal hátralékban vannak, alapszabályszerű kötelezettségeiknek tegyenek eleget. Ellenkező esetben kénytelen a vezetőség az elmaradt tagokat a taglétszámból törölni.

A központi vezetőség.

A keleti helyicsoport május hó 15-én, d. u. 5 órakor a Thököli-ut 30. sz. alatti vendéglőben (saját egyleti helyiség) *taggyűlést* tart. A taggyűlést felolvasás követi. Tömeges megjelenést kérünk.

Sásdon e hó 20-án, d. u. 3 órakor alakuló gyűlést tartunk, a 115. számú házban.

A kolozsvári helyicsoport e hó 12-én, délután 3 órakor tartja elhalasztott rendkívüli közgyűlését az „Összhang” egyleti helyiségében (Ferenc József-ut 63). A közgyűlés tekintet nélkül a megjelentek számára határozatképes lesz.

Az orosházi helyicsoport f. hó 12-én rendes havi taggyűlést tart. Kérjük a tagtársakat, tagsági könyvecskéiket a vezetőséghez ellenőrzés céljából bármilyen módon, de okvetlen eljuttatni.

A vecsési helyicsoport alakuló gyűlése e hó 12-én d. u. 4 órakor lesz.

A sátoraljaújhegyi helyicsoport május hó 12-én, d. u. 1/2 4 órakor, a „Magyar király” szálloda nagy termében rendkívüli közgyűlést tart, amelynek napirendjét az új vezetőség megválasztása képezi.

A nagykanizsai helyicsoport e hó 13-án este taggyűlést tart. Kérjük a tagtársakat a napirend fontosságát tekintve, okvetlen megjelenni.

A gyulafehérvári helyicsoport vasárnap, f. hó 12-én, d. u. 3 órakor a Benedek-féle vendéglőben rendkívüli közgyűlést tart, amelynek kizárólagos napirendje a vezetőség lemondása és új vezetőség megválasztása. Kérnek a tagok teljes számban megjelenni.

Előléptetések a Máv.-nál.

Szaktársainkat mindenestre érdekelnifogja, hogy kinevezett pályatársaink között a mult napokban adattak ki a szokásos évi kinevezések és előléptetések. A vasuti munkásság tudvalevőleg a Máv.-nál csak amolyan hamupipőke szerepet játszik; az ő erőiket zsákmányolják ki legjobban s az atyai gondoskodás ő rájuk terjesztetik ki a legkisebb mértékben.

De az elnyomottság érzete mellett van egy nagyon megbecsülendő tudata is, hogy t. i. az egész test egy szerves egységet képez; nincsen százféle kategoriára felosztva; nem ismeri a kinevezett pályatársak egyik áldásos intézményét — a számárlétra.

Az elnyomtatás mellett ez nagyon csekély vigasztalás, de az öntudatosság érzésének felkeltéséhez és megszilárdításához s ez által a jobb jövő kiépítéséhez mindenestre hatalmas tényező. A kinevezett pályatársak ezt nem mondhatják el olyan önérzettel, mint munkástestvéreink. Őket köti az a bizonyos számárlétra, amelynek minden egyes fokára ugyan nagyon kell nekik vigyázniuk, nehogy valamelyiken megakadjanak, sőt — ami szintén nem lehetetlen — esetleg vissza ne essenek.

Ha leigázott proletár a vasuti munkás, háromszorosan az a szegény vasutas, akinek öntudatossága még csak most kezd imitt-amott kifejlődni s amíg az erős karu munkás a durva támadásokat erős önérzettel verheti vissza, addig a számárlétra két-két foka által korlátozott kinevezett vasutas szabad préda a hajcsárok önkénykedésének.

Ezeket előre bocsájtva, néhány szóval mi is megemlékezünk a most lefolyt előléptetésekről és kinevezésekről, amelyeknek különös érdeket kölcsönöz az, hogy a mult évi előléptetések és kinevezések után Magyarországon jelentős politikai fordulat állott be s az ez évi előléptetéseket már az a kormány csinálta, amelynek eljövetelehez a vasutasok nem csekély mértékben egyengették az utat.

A kereskedelemügyi miniszteri székben most *Kossuth* Ferenc ül, akinek nevéhez méltán kapcsolta hozzá az összvasutasság azt a jogos reménységet, hogy a felburjánzott visszaéléseket erős kézzel fogja kiirtani s ezáltal a vasutasokat felszabadítja a három évtizedes jogtalanságok és méltatlanságok járma alól. Az ez évi kinevezések és előterjesztéseknél mutatkozott be az új, a nagy kormány a vasutasok előtt. Eljövetelekor a jog, a méltányosság voltak a jelszavai. Azt mondták, hogy a régi rendszer bűneit akarják jóvátenni s ami őket vezeti, az csakis a tiszta, a meztelen igazságosság s hogy a korrupciót gyökeresen kiirtják.

Vörös László, a darabont, csinált a mult évben egy nagyobbszabású kinevezést és előterjesztést, amikor bizony sok ezer szegény kinevezett vasutasnak szorult ökölbé a keze azok felett a bántó mellőzések és jogtalan előretolások miatt, amelyekkel a jól ismert sztrájktrő lakáj-had a csendesen munkálkodó, de nem stréber vasutasokat háttérbe szorította.

Ez az előléptetés és kinevezés azonban olyan nagyszabású volt, hogy a bántó sérelmek meglehetősen elhomályosodtak a nagy tömeg mellett s így annak keserű utóízét meglehetősen enyhítette. A most kiadott kinevezések és előterjesztések — amelyek már nagy részben közismertek — azt a keserves meglepetést hozták a reménykedő vasutasoknak, hogy a mult évi előléptetések és kinevezésekhez viszonyított mostaniak elenyésző csekélységek a tavalyiakhoz s ha tavaly fordultak elő nagy igazságtalanságok és méltánytalanságok a nagyobb tömegnél, úgy a mostani előléptetések és kinevezések valósággal arcu csapásai voltak az igazságnak és méltányosságnak.

Láttuk pontosan felvonulni a minden előléptetésnél ott levő lajbhuszárokat és privadínereket; találkoztunk olyan nevekkal, nem

is egygyel, de egész sereggel, akik az utóbbi évek minden előléptetéseinél ott voltak, akiknek összes kiválóságuk abban nyilvánul meg, hogy részben jól nőstültek, részben sikeres működést fejtettek ki a méltóságos és kegyelmes urak kabátjaik felsegítésénél. Akik dolgoztak, fáradoztak, áldozatokat hoztak az intézetnek, azokra ügyet sem vetettek. A protekciós kinevezések és előléptetések az összes kategóriák figyelembevételével meghaladják az 50%-ot. Így fest a nagy kormány első bemutatkozása a vasutasoknál, azé a kormányé, amely a tisztság jegyében fogantatott.

Tanulságot csak azt lehet levonni az egészről, hogy a politikai jelszavak csak takarók, amelyekkel az osztályállam urai takaróznak; a rendszer mindig marad a régi. Nem először mondjuk a vasutasoknak — munkásoknak és kinevezetteknek egyaránt — hogy nincsen várni és keresni valójuk ott, ahol most még nagyon sokan vannak. *Itt* a helyük, a jogaiért küzdő proletárság között, mert bizony csak nyomorult proletárok ők is, akármilyen zubbonyt viselnek is s ha a nagyszakállu gróf ur akárhogy rázza is a kezüket. Egyébként kíváncsian várjuk, hogy aszentkoronásszövetségvajjon minő állást fog foglalni a tömeges jogsérelmekkel szemben? Mert hogy igen nagyon sok esett meg mostan, nagyobb dicsőségére *Kossuth* Ferencnek s az egész megtisztult magyar közéletnek.

K.

SINBETYÁRSÁG.

Debreceni fűtőház. Budapestén szokott ebzárlat lenni — amikor az ebeknek a szája tajtékot tur. Ilyenkor a kutyákat kötőféken szokták vezetni, hogy az emberekben kárt ne tegyenek.

A debreceni fűtőházban ezt az ebzárlatot még aligha ismerik, legalább *Mike* István mozdonyfelvigyázónak még mindig nem akasztottak kötelet a nyakára. Pedig ez az emberi formából kivetkőzött szörnyeteg veszett kutya módjára támadta meg *Detári* Ferenc betegállományban levő mozdonyvezető munkástársunkat azért, mert a fűtőházban a Budapestre induló vonat személyzetének egy kis csomagot akart átadni. Ami otromba és sértő kifejezés a Máv. illettanában található, azt mind előszedte *Mike* István ur és ezekkel illette *Detarit*. A tolvaj, meg egy pár hasonló kifejezés ellen *Detári* tiltakozni mert. Vesztére tette. *Mike* ur hat markos szénmunkást rendelt be és az anélkül is beteg embert ezekkel úgy elverette, hogy súlyos sérüléseket szenvedett.

Szomoru a dologban, hogy akadtak *munkások*, akik a hóhér szerepére vállalkoztak. De ez az állapot *Szterényi* országába illik. Hát nincs a Máv-nál katonafegyelem?

Nem katonai drill az, amikor egy tajtékzó, dühbe gurult mozdonyfelvigyázónak joga van ahoz, hogy egy csomó embert elbocsájtás terhe mellett orgyilkosságra is felbéreljen. Most még csak a kurtavas meg a kikötés hiányzik.

A katonaságnál divik az is, hogy az ilyen pernahajdereket vitézségi éremmel tüntetik ki.

Szterényi ur! Tessék egynéhány 100.000 darab ilyen *kriegsmedaillont* csináltatni, egy év alatt mindnek akad méltó tulajdonosa. Ez is hozzátartozik a katonai fegyelemhez. *Detári* mozdonyvezető pedig jól teszi, ha nem az igazgatóságnál, hanem a bíróságnál keres elégtételt és kárpótlást kiűtött fogaiért. Ezzel is sietni kell. Mert *Szterényi* ur egy szép napon nagyzási hóhortba eshetik, aztán megcsinálja a *katonai hadbíróságok* mintájára a *Máv. hadbíróságokat* is.

Akkor pedig jó éjszakát vasutas!

Ami pedig *Mike* urat illeti, határozottan ellene vagyunk, hogy ugyanazzal a hat markos szénhordóval veressék el, akivel ő verette el *Detarit*. Mondják kérem, nincs Debrecenben kutyapecér?

A fűtőházak rabszolgái.

(F.) Ha valamikor akadni fog iró, aki a dolgozó munkásmilliók szenvedéseit fogja összegyűjteni és mintegy tükörként odartartani a társadalom uralkodó osztályának szeméi elé, hogy a saját bűnét benne meglássa, akkor bizonyára a legrettenetesebb kép az lesz: mely a mozdony rabjainak, a mozdonyfűtőknek szenvedéseit fogja feltárni!

Aki olvasta *Dante* „A pokol” című művét, az abban leírt borzalmas testi kínzásokat, melyekben az örök kárhozatra ítélt lelkek részesülnek, nem hatnak borzalmasabban az ember idegeire, mintha végig hallgatja a mozdony örökös rabjainak panaszeit.

Az emberhussal táplálkozó ókori szörnyetegek eltűntek, de helyüket elfoglalta a modern szörnyeteg, „a kultura zászlóvivője”, a mozdony. Aki csak távoli szemlélője annak, hogy miképp kell ezt a szörnyeteket kielégíteni, abba a téves hitbe jut, hogy e vasszörnyeteg hatalmas erejét abból a szénmennyiségből nyeri, melylyel gondozója, a mozdonyfűtő, ellátja. Azonban ez nagy tévedés. Ha csak a tüzszekevény ajtaján bedobott szén lenne egyedüli tápláléka, akkor a vasszörnyeteg karjai erőtlenül hullának alá. Nem bírná továbbítani a kosikba rakott százezer kilogrammnyi súly terheket, melynek elmaradása városok, talán országok pusztulását vonná maga után. Nem röpten tovább a milliók urait egyik országból a másikba. Nem szállítaná a dolgozók ezreit egyik helyről a másikra, hogy munkájukkal a társadalom létét biztosítsák! Megállna az ország szivverése, a pezsdülő élet helyét az enyészet, a pusztulás foglalná el!

Virágzó városok, országok helyén romhalmaz támadna és gondolkodó elmék eljöhethének messze földről, hogy a romokon elmélkedjenek azon, miért kellett e virágzó országoknak elpusztulniuk?

Ez azonban nem történik meg, mert a mozdonyok rabjai nemcsak szénnel, de a saját husukkal táplálják a vasszörnyeteg gyomrát, gyöngyöző verejtékük öntözi a szemet, hogy könnyebb legyen a szörnyeteg emésztése. Ezért oly büszke, hatalmas és erős a vasszörny. És ezért oly elcsigázott, összetört, fáradt, sápadt a mozdonyfűtő. Ezért száll a sápadt ajkáról átok azok felé, kiknek módjukban állana, hogy az ernyedett karokba új erő költözzék!

De ezeknek a szeme nem látja a sápadt fűtőt, amint terhes szolgálat után még órákig kell lerogyó inakkal szolgálatot tennie! Nem látja a hitvány bért, melyet cserébe nyújtanak az életért, melyet elrabolnak tőlük! Az ő szemük csak a vasszörnyeteket kémleli. Ha az tiszta, fényes, acél karjai jól vannak gondozva: akkor rendben van minden.

De tévednek az urak! Nem látják, hogy az ernyedtkaru fűtő, végső erejét összeszedve, örületes gyorsasággal dobálja a szemet a szörnyeteg gyomrába? Nem látják, hogy saját magát sem kimélve táplálja, fejleszti a gőzt? Az atmoszféra emelkedik! Sistereg, fogy a gőz! Ma még a biztonsági szelepek felnyílnak, hogy a tulhevített kazánból kibocsássák a gőzt. De mi lesz akkor, ha a mozdony rabjai megunva életüket, mely egy örökös, hosszú küzdelemmel teljes munkanapból áll és végső kétségbeesésükben a biztonsági szelepeket úgy elzárják, hogy a rohamosan fejlődő gőz nem távozhat el a kazánból, akkor mi fog következni, urak?

SZERVEZETI ÜGYEK.

Választott bírósági döntés. *Jegyzőkönyv.* Felvétel a Székesfehérváron 1907. április 24-én tartott választott bírósági ülésén. Jelen vannak: *Hummel* Gyula panaszos részéről *Gróf Imre*, *Vérbai Albert*, *Vincze* yndrás, továbbá *Papp* István és *Hollósi* István a panaszoltak részéről, *Fülöp* István

és *Samarus* János mint bírók, *Handler* Gyula mint a két fél által választott elnök, végül mint tanúk: *Pető* János és *Polczer* István. *Handler* Gyula elnök az ülést megnyitása után felhívja a panaszolt ama állításának bizonyítására, hogy ötöt *Papp* István és *Hollósi* István sztrájkörönek nevezték. Ez megtörténvén, mire a bíróság a tanúk kihallgatása alapján egyöntetűen arról győződött meg, hogy a panaszoltak *alaptalan információból merítették ezt az állításukat*. Beigazolván látja a bíróság azt abban, hogy *Hummel* Gyula a kérdéses sztrájk alkalmával a Lutter-féle műhelyben nem dolgozott. Ennek eredményeképpen a bíróság *Hummel* Gyulát a sztrájkötés vádjá alól felmenti s mind a két félnek köteleességévé teszi, a kölcsönös munkásszeretet és béke megővását.

Vakulj vasutas!

— Matematikusok a keleti fűtőházban. —

Agyonboldogítani vélte a Máv. igazgatósága a vasuti munkásokat, hogy „fizetésjavítást” adott nekik. Hogy milyen ez a fizetésjavítás, azt más helyen eléggé méltattuk. Itten adatokkal bizonyítani akarunk. A keleti fűtőház szénrakó munkásairól egy kis táblázatot állítottunk össze, amelylyel illusztrálni óhajtjuk kereseti viszonyaikat.

Az egyes munkások neveit (tizenhatan vannak) nem szükséges felemlíteni, csupán az alapberek nyomán óhajtjuk konstatálni a hivatalos szemfényvesztést, magyarul — csalást, amit a munkássággal a sinek birodalmában üztek akkor, amikor minden faluban kidoboltatták, hogy *javitották* a fizetést.

A keleti fűtőház füstös, szénporos arcu rabszolgáinak nevében hasonló *javitást* kívánunk azoknak, akik ezt a fizetésjavítást számunkra megszerezték.

De álljon itt maga a példa. A keleti fűtőház szénmunkásai március hó 26-ikán 20—20 fillér bérjavítást kaptak.

Akinek márciusban 2 korona 20 fillér napibére volt, annak áprilisban már 2 kor. 40 fillért számoltak el. Mindemellett kimutatjuk, hogy a legvakmerőbb módon *becsapták* ezeket az embereket. A kifizetés március végén 15 napi munkabér és egész havi 55-ös % mellett (amely százalékot különben csak úgy *hasból* szoktak „kiszámitani”) a következőképpen történt: akinek alapbére 2 korona 20 fillér volt, kapott 64 korona 34 fillért, akinek 2 kor. 40 fillér alapbére volt, annak 69 korona 87 fillér fizetést adtak, 2 korona 60 fillér alapbér mellett pedig 74 koronát fizettek ki.

Áprilisban, amikor tehát a napibért 20 fillérrel javították, felemelték a %-ot is. Ebben a hónapban 60-as %-ot számítottak el a munkásoknak, ami csupán azt bizonyítja, hogy több kocsiszenet raktak le, mint márciusban.

Logikus tehát, ha magasabb százalék és magasabb alapbér mellett a munkások nagyobb keresetet reméltek, mint abban a hónapban, amelyben alapbérük és százalékuk kisebb volt. És ehelyett azt látjuk, hogy az a munkás, aki 55% és 2 korona 20 fillér napibér mellett márciusban 64 kor. 34 fillért keresett, áprilisban 2 kor. 40 fillér alapbér és 60% mellett csak 48 korona 68 fillért kapott.

Akinek márciusban 69 korona 87 fillért fizettek ki, áprilisban csak 50 koronát kapott. Az a munkás pedig, aki márciusban 74 koronát keresett, az áprilisban felemelt alapbér és felemelt százalék dacára is csupán 54 kor. 88 fillért kapott.

A fizetésjavítás abban áll tehát, hogy havi 15—20 koronával megrövidültek.

Hát ilyen körülmények között nem csoda, ha a „fegyelem” meglazul.

Ilyen körülmények között érthető, ha a munkások azt vélik, hogy meglopják, megcsalják őket, hogy fizetésük egy részét elcsikasztják.

És ha az illetékes főnökségek azt akarják, hogy hozzájuk a gyanunak még csak

árnyéka se férközhesse, akkor tessék az olómunkásoknak az akkordárakat tudomásul adni. Ha minden csoport tudni fogja, mely munkáért mi jár neki, akkor bizonyára megkapja ki-ki a maga keservesen szerzett garasait.

Kossuth Ferenc ugyan azt állítja, hogy az akkordárak nyilvánosságra vannak hozva, azonban ime ez is egy példa, hogy csak papíron van meg. És amíg a fizetést csak így sundám-bundám kezelik, meg elkezelik, addig nem lesz nyugalom a sinek birodalmában.

INNEN-ONNAN.

Vesztességünk. *Olesch* János szénmunkás tagtársunkat, a keleti pályaudvaron munkaközben szívizélhűdés érte. Temetése e hó 7-én élénk részvét mellett ment végbe. Örizzük emlékét! — *Arádon Márton Elek* tagtársunk hosszas betegség után elhunyt. Tagtársai kísérték utolsó útjára.

† **Gyűlési tudósítás.** Az 1907. évi április hó 28-án, Zágórában tartott nyilvános gyűlés a következő határozati javaslatot fogadta el.

Határozati javaslat.

Az 1907. évi április hó 28-án, Zágórában tartott nyilvános vasutas gyűlés kimondja, hogy a Déli vasut igazgatósága által kérvényünkre kapott választ (ugyanis, hogy Zágórából az első csoportba beosztani nem lehet), sajnálattal veszi a gyűlés tudomásul és arra kéri a Déli vasut igazgatóságát, hogy tekintve a zágórái drágasági és megélhetési viszonyokat, őket egy bármilyen című kárpótlásban részesítse.

† **Halál a kerekék alatt.** A brassói bányavasuton, Zám mellett, egy ismeretlen iparoslegény felkapaszkodott a vonatra és mikor le akart ugrani, a kerekék közé került, melyek derékban kettévágták úgy, hogy szörnyet halt.

† **A munkásvonat katasztrófája.** Berlinből jelentik: Berlin közelében, a spandani országúton a vasuti átjárót korlát választja el az országúttól. Május 1-én este egy tizenhétéves gyermek első ízben teljesített a korlátnál szolgálatot és amikor egy tehervonat elhaladt, be sem várva az állomás jelzését, a korlátot kinyitotta. Abban a pillanatban az ellenkező irányból egy kocsikat visszafelé tolató munkásvonat közelített. A munkásvonat első kocsija teljes erővel az épp a keresztezésnél áthaladó közúti vasuti kocsiba ütközött. A kocsiiban lévő összes utasok, tizenöten megsebesültek és összeszuzott tagokkal terültek el. Kettőn pedig szörnyet haltak.

† **Vasuti katasztrófa.** Anconából (Olaszország) híre érkezett, hogy Popolea mellett a személyvonat hibás váltoállítás következtében egy *sehrvonatba* ütközött. Tizennégy utas súlyosan megsebesült.

† **Az amerikai vasutas-királyok.** New-yorkból írják lapunknak, hogy a legújabbban közzétett kimutatás szerint Amerikában ezidőszent hét vasut-király van, kinek fennhatósága alá 160.000 mértföldnyi északamerikai vonal tartozik. Az észak-amerikai vasutak 225.000 angol mértföldnyi óriási hálózatának háromnegyed része fölött uralkodnak tehát ezek a nevek, névszerint: Morgan, Vanderbilt, Clay Frick, Gould, Hill, Harrymann és Moore.

† **Bocsánatkérés.** Az összmunkásságon ejtett meggondolatlan sértésemért bocsánatot kérek. Istvántelek. *Farkas Benjámín.*

MULATSÁGOK.

A székesfehérvári helyi csoport f. hó 19-én pünkösd vasárnap, este 8 órakor, a városi színházban saját könyvtára javára színielőadást rendez. Tekintve a nemes célt, minden tagtárs résztvegyen az előadáson.

Az orosházi helyi csoport múlt hó 21-én tartott táncmulatságán feltűzteni szíveskedtek: *Kristófi Dezső*, *Pollák Márton*, *Városi Lajos* 2—2 kor., *Gaál Ferenc* 1 kor. 60 fill., *Szabó Ferenc*, *Zsirus József*, *Veres Mariska*, *Baráth Amália* 1—1 kor., *Torda Antal*, *Tompa Mihályné* 60—60 fill., *Csiszár Béla*, *Nagy László* 40—40 fill., *Tompa József*, *Nagy Mihály*, *G. Tóth András* 20—20 fillért, melyért ezuton mond köszönetet a rendezőség.

Felelős szerkesztő: **Faragó Dezső.**

Laptulajdonos: **A magyar vasutas-szervezet**

Világosság könyvnyomda r.-t. Budapest, Nyár-utca 1.

CSERE.

Lakatos bródi műhelyből cserélni óhajt zágórábi, temesvári vagy szegedi műhelybe.

Aztalos szolnoki műhelyből cserélni bármely műhelybe.

Az összes címek a kiadóhivatásban.

HIRDETÉSEK.

E rovat alatt közlötték a kiadóhivatal nem vállal felelőséget
Iroda hirdetések részére: Eötvös-utca 34, földsz. 2.
Bevásárlásnál vagy árjegyzék kérésnél,
kérjük lapunkra hivatkozni.

$\frac{1}{8}$ sorsj. 1.50 kor.	Osztálysorsjegyek!!	$\frac{1}{4}$ sorsj. 3.— kor.
	Fővárosi sorsjegylroda Bogdány S. részvénytársaság Budapest, IV. kerület, Károly-körut 20. szám. Ajánljuk gyűjtődénk szerencse- sorsjegyeit!	
	Telefon 88-16. Telefon 88-16.	
$\frac{1}{2}$ sorsj. 6.— kor.	Postán utá nvétellel vagy a pénz előleges :: beküldése után. ::	$\frac{1}{1}$ sorsj. 12.— kor.

TÖRÖK szerencsése ÖRÖK.

MELYIK ÉVBEN SZÜLETETT?

Mindenki kísérelje meg szerencsését azon
számmal, mely születési éve, avagy
családtagjaié mellett áll.

Szüle- tési év	Szeren- cseszám	Szüle- tési év	Szeren- cseszám	Szüle- tési év	Szeren- cseszám	Szüle- tési év	Szeren- cseszám
1827	105322	1848	100682	1868	6123	1888	12444
1828	105360	1849	101436	1869	105960	1889	2398
1829	57290	1850	105709	1870	67848	1890	109006
1830	5492	1851	58710	1871	83180	1891	109702
1831	98590	1852	83320	1872	84720	1892	55348
1832	105041	1853	19174	1873	92769	1893	12309
1833	83238	1854	12411	1874	109923	1894	34481
1834	56506	1855	8826	1875	123784	1895	59132
1835	17738	1856	43008	1876	105310	1896	59156
1836	52514	1857	105354	1877	26296	1897	108676
1837	60015	1858	118277	1878	59110	1898	111028
1838	106114	1859	120625	1879	59124	1899	113538
1839	122200	1860	18865	1880	59209	1900	121780
1840	74369	1861	55332	1881	28804	1901	123027
1841	59143	1862	56320	1882	123547	1902	123633
1842	22007	1863	23005	1883	64432	1903	123741
1843	106987	1864	26228	1884	51643	1904	123859
1844	121888	1865	26284	1885	40758	1905	123963
1845	122733	1866	12122	1886	32413	1906	2739
1846	81162	1867	6308	1887	24031	1907	12809
1847	91397						

Ezen számok csakis nálunk kaphatók!

Tisztelettel kérjük fenti szerencseszámok azonnali szives meg-
rendelését, legkésőbb azonban f. é. május hó 23-ig, miután
ezek gyorsan elkelnek.

Az I. osztályu sorsjegyek árai:

$\frac{1}{1}$ sorsjegy	$\frac{1}{2}$ sorsjegy	$\frac{1}{4}$ sorsjegy	$\frac{1}{8}$ sorsjegy
12 kor.	6 kor.	3 kor.	1 kor. 50

TÖRÖK A. és TÁRSA

bankház r.-t. Budapesten. Legnagyobb osztálysorsjáték-üzlet.

Központ:

IV., Szervita-tér 3/j, saját palotánkban.

Fiókok:

VI., Teréz-körut 46. Váci-körut 4.

Muzeum-körut II.

Sürgöncim: TÖRÖKÉK BUDAPEST.

HIRDETME NY.

Ezennel közhirrre tétetik, hogy miután a Magyar Királyi Pénzügyminiszterium ellenőrző közegei a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték (XX. sorsjáték) I. osztályára szóló sorsjegyeket feltitvizsgálták, azok a főárusítóknak árusítás végett kiadattak. A Magyar Királyi Pénzügy-
miniszterium által jóváhagyott sorsolási terv itt következik:

A MAGY. KIR. SZAB. OSZTÁLYSORSJÁTÉK SORSOLÁSI TERVE.

Huszdik sorsjáték. 125.000 sorsjegy, 62.500 nyeremény.

Első osztály Betét 12 korona Huzás: 1907 május 23. és 25.		Második osztály Betét 20 korona Huzás: 1907 jun. 18., 19. és 20.		Harmadik osztály Betét 32 korona Huzás: 1907 jul. 16., 17. és 18.		Hatodik osztály Betét 24 korona Huzás: 1907 szept. 25-től okt. 24-ig.	
Nyeremény	Korona	Nyeremény	Korona	Nyeremény	Korona	Legnagyobb nyeremény szerencsés esetben 1,000.000 Egy millió korona	
1 á	60000	1 á	70000	1 á	80000		
1 á	20000	1 á	25000	1 á	30000	1 jutal. Kor. nyer.	600000
1 á	15000	1 á	20000	1 á	25000	1 á	400000
1 á	10000	1 á	15000	1 á	20000	1 á	200000
1 á	5000	1 á	10000	1 á	15000	1 á	200000
4 á 2000	8000	4 á 3000	12000	4 á 10000	40000	1 á	100000
6 á 1000	6000	6 á 2000	12000	6 á 3000	18000	1 á	90000
10 á 500	5000	10 á 1000	10000	10 á 2000	20000	1 á	80000
35 á 300	10500	20 á 500	10000	15 á 1000	15000	1 á	70000
115 á 100	11500	180 á 300	39000	135 á 500	67500	1 á	60000
3825 á 40	153000	4825 á 80	386000	5325 á 130	692250	1 á	50000
4000 nyer.	Korona 304000	5000 nyer.	Korona 609000	5500 nyer.	Korona 1,022,750	2 á	40000
Negyedik osztály Betét 40 korona Huzás: 1907 aug. 13., 14. és 16.		Ötödik osztály Betét 32 korona Huzás: 1907 szept. 4., 5. és 6.		Amelyik ezen 550 nyeremény közül utolónak húzzatik ki, kapja a jutalmat.			
Nyeremény	Korona	Nyeremény	Korona				
1 á	90000	1 á	100000				
1 á	40000	1 á	40000				
1 á	25000	1 á	25000				
1 á	20000	1 á	20000				
1 á	15000	1 á	15000				
4 á	10000	4 á	10000				
6 á	3000	6 á	3000				
10 á	2000	10 á	2000				
15 á	1000	15 á	1000				
135 á	500	135 á	500				
5325 á	170	4825 á	200				
5500 nyeremény	Korona 1,255,750	5000 nyeremény	Korona 1,325,500				
				30 á	10000	300000	
				60 á	5000	300000	
				435 á	2000	870000	
				900 á	1000	900000	
				1200 á	500	600000	
				34850 á	200	6970000	
				37,500 nyer. és jutalom. Korona		11,940,000	

Az I. osztály huzása 1907. május hó 23. és 25-én tartatik meg. A huzások a Magyar királyi állami ellenőrző hatóság és királyi közjegyző jelenlétében, nyilvánosan történnek a huzási teremben. Sorsjegyek a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték valamennyi árusítójánál kaphatók.
Budapest, 1907. évi április hó 28-án.

Magy. Kir. Szab.
Osztálysorsjáték Igazgatósága.
Lukács. Hazay.